Ay'ın Hayvanları Etkilediği 6 Vahşi Yol

Poppick Laura
Çeviren: Nihan Bulut

Ay Çılgınlığı

Ay ile bağdaştırılan birçok çılgınlık büyük ölçüde efsane olarak kalsa da, bazı garip hayvan davranış kalıpları gerçekten de ay döngüsüyle ilişkilendirilmiştir. Bu etkileri çeşitli ussallaştırmalar açıklar: Dolunay, eş zamanlı olaylar için bir zaman işareti sağlayabilir, gece görsel iletişimi kolaylaştırabilir veya normalde gece aktif olan gece hayvanlarını gölgelere doğru korkutabilir. İşte ayın hayvan davranışlarını etkilediği en beklenmedik yollardan altı tanesi.

Porsuklar çişten utanır

Araştırmacılar, Avrupalı porsukların, yeni ay sırasında (ay, Dünya ile güneş arasında olduğu ve bize bakan taraf doğrudan güneş ışığı almadığı zaman) dolunaydan daha sık işediklerinde bacaklarını yukarı kaldırma eğiliminde olduklarını buldular. Porsuklar bu hareketi özellikle çiftleşmeye hazırlanırken bölgeyi işaretlemek için kullanırlar. Ve yeni ay, porsuk çiftleşmesi için en iyi zaman gibi görünüyor, bilim adamları artan karanlığın porsuk çiftini gizlenen avcılardan koruduğunu öne sürüyor. Porsuk çiftlerinin çiftleşmesi 90 dakika kadar sürebilir ve bu süre zarfında daha kolay hedefler haline gelebilirler. Bu nedenle, çiş modeli çılgın bir alışkanlık gibi görünse de, kendini savunmada pratik bir kökü var gibi görünüyor.

Mercan seksi vahşileşir

Her Aralık ayında özellikle mehtaplı bir gecede, Avustralya kıyılarındaki mercanlar, Dünya'daki en büyük yumurta ve sperm salınımını aynı zamanda gerçekleştirir. Sıcaklık, tuzluluk ve gıda mevcudiyeti dahil olmak üzere çeşitli çevresel faktörler olayı tetiklemek için muhtemelen birlikte çalışırken, araştırmacılar ay ışığı seviyelerinin önemli bir rol oynadığını bulmuşlardır: Olay her zaman dolunayda veya yakınlaşırken gerçekleşir.

Mercanlar, yumurtlamayı eş zamanlı oluşturarak serbest yüzen spermlerin yumurtalarla temas etme ve yumurtaları dölleme olasılığını artırır. Dünya çapında yüzlerce mercan türü bunu yapıyor, ancak Avustralya'daki olaylar en büyükleri ve dalgalı pembe tüyler olarak kıyıdan görülebiliyorlar.

Evcil hayvanlar yaralanır

Dolunay sırasında kediler ve köpekler daha fazla haylazlık buluyor ve daha sık yaralanıyor görünüyorlar. Veteriner hekimler ve hayvan bakımında çalışan diğer çalışanlar tarafından sıklıkla belirtilen bu ilişkiyi araştıran bir çalışma, ayın daha dolu olduğu gecelerde kedi ziyaretlerinde yüzde 23 ve acil servislere köpek ziyaretlerinde yüzde 28 artış buldu. Araştırmacılar, bu süre zarfında evcil hayvan davranışlarının tam olarak neden daha tehlikeli hale geldiğini belirleyemediler, ancak bunun, ayın daha parlak olduğu gecelerde evcil hayvanların dışarıda daha fazla zaman geçirmesinden kaynaklanabileceğini öne sürdüler.

Karınca aslanları daha büyük delikler kazar

Karınca aslanları- karınca aslanları adı verilen yusufçuk benzeri böceklerin larvaları- avlarını yakalamak için kumlu ortamlarda koşarlar ve yollarında helezonik kakalar bırakırlar. Kumdaki yerlerini bulduklarında, oturdukları ve avlarının düşmesini bekledikleri huni şeklinde delikler kazarlar.

Karınca aslanları her gün yeni tuzaklar kazarlar ve araştırmacılar bu deliklerin dolunay sırasında büyüdüğünü bulmuşlardır. Delik boyutundaki bu artış, böcek avlarının dolunay ışığı altında daha aktif hale gelmesi ve daha büyük delikler kazmak için ekstra çaba sarf etmesine değmesinin sonucu olabilir. Bununla birlikte, araştırmacılar, bu alışkanlığın bir laboratuvarın tamamen karanlık olduğu yerlerde bile devam ettiğini ve ay döngüsünün diğer bileşenlerinin de rol oynadığını öne sürdüler.

Aslanlar gündüzleri öldürür

Aslanlar en iyi geceleri avlanırlar, ancak özellikle dolunaydan sonra bazen gündüzleri öldürürler. Araştırmalar, aslanların mehtaplı gecelerde daha az yiyecek tükettiğini, muhtemelen avın bu zamanlarda daha az aktif olduğunu göstermiştir. Yavaş bir gece avını telafi etmek için aslanlar, özellikle iyi aydınlanmış bir gecenin ardından, gün boyunca fazladan yakıt bulmalıdır.
2011 yılında PLOS ONE dergisinde yayınlanan bir başka araştırma, Afrika aslanlarının dolunaydan hemen sonraki günlerde insanlara saldırma ve öldürme olasılığının daha yüksek olduğunu buldu. Bu olgu, büyük olasılıkla, dolunaydan sonraki günlerde meydana gelen gün batımı ve ayın doğuşu arasındaki karanlıktaki boşluktan kaynaklanıyor. Araştırmacılar, bu karanlık akşamlarda, daha fazla insanın hala dışarıda olması muhtemel olduğundan şüpheleniyorlar, bu da aslan-insan karşılaşmalarını açıklıyor.

Akrepler Ay Işığında Mavi Parlar

Ay ışığının UV ışınları, akreplerin karanlıkta parlamasını sağlayan bir proteinle reaksiyona girer. Bu eklembacaklılar, insanların kızarmaya tepki verdiği şekilde parlamaya tepki veriyor gibi görünüyor: sinyal ne kadar parlaksa, o kadar derine çekilmeye çalışırlar. Yeni ay sırasında daha aktif olma eğilimindedirler ve daha sonra ay döngüsünde barınak ararlar. Araştırmacılar bunun neden olduğundan hala tam olarak emin değiller, ancak bazıları avın daha karanlık gecelerde daha uygun olabileceğini öne sürüyorlar. Ve dolunay sırasında daha az avın dolaşmasının yanı sıra, akrepler spot ışıklarından çekinirler.

Orijinal Metin: "6 Wild Ways the Moon Affects Animals", Live Science, 2013
Poppick Laura